Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 1

1. Fatih Dönemi'nde tam olarak kuruluşu gerçekleştirilen Enderun Mektebine başlangıçta devşirme sistemiyle Hristiyan tebaanın zeki ve yetenekli çocukları alınırdı.

Enderun Mektebine ait bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinden kaynaklanan eğitim uygulamalarındaki farklılaşmayı engellemek

B) Müslüman, güvenilir, kabiliyetli devlet adamları yetiştirmek

C) Müslüman ve gayrimüslimlerin kültürel açıdan kaynaşmasını sağlamak

D) Devletin nitelikli asker ihtiyacını karşılamak

E) Hristiyan unsurların devlet idaresine katılımını sağlamak

2. Divanıhümayun, üyeleri hükümdarca belirlenmiş padişah adına yasama, yürütme, yargı yetkilerini kullanan bir kuruldur.

Divanıhümayun'da;

I. kalemiye,

II. seyfiye,

III. ilmiye

sınıflarından hangileri temsil edilmiştir?

A) Yalnız I.　B) Yalnız II.　C) Yalnız III.　D) I ve III.　E) I, II ve III.

3. Osmanlı Devleti'nde eğitim teşkilatı askerî, dinî, sivil, yaygın ve saray eğitimi olarak yapılandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangileri "Saray Eğitimi" **kapsamında faaliyet gösteren okullardandır?**

A) Enderun – Harem

B) Enderun – Sıbyan

C) Medrese – Sıbyan

D) Medrese – Harem

E) Sahnıseman – Enderun

4. Osmanlı hükümdarları yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kendilerinde toplamışlardır. Ancak işlerin kolay yürüyebilmesi için bazı yetkilerini devlet adamlarına vermişlerdir. Buna rağmen son söz her zaman padişaha ait olmuştur. Devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı Divanıhümayunda da yine son söz padişahındır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti monarşiyle yönetilmektedir.

B) Padişahların yetkilerini dağıtmaları demokrasinin varlığını gösterir.

C) Divanıhümayun üyeleri seçimle belirlenmektedir.

D) Devlet işlerinde padişahı bağlayan hiçbir kural yoktur.

E) Kuruluşundan itibaren yönetimde teokratik bir anlayış vardır.

5. Murat Hüdavendigar "ülke hanedanın ortak malıdır.", anlayışı yerine "ülke padişah ve oğullarınındır." ilkesini kabul etmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde veraset sistemi düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) I. Murat tahta çıkarken kardeşlerini saf dışı bırakmak istemiştir.

B) I. Murat zamanında yoğun taht mücadeleleri yaşanmıştır.

C) Taht mücadeleleri en aza indirilmeye çalışılmıştır.

D) Türk Devletleri içerisinde en fazla taht mücadelesi Osmanlı Devleti'nde olmuştur.

E) Taht mücadeleleri yeni veraset sistemiyle son bulmuştur.

6.

	1. Grup	2. Grup
I.	Veziriazam	Seyfiye
II.	Kaptanıderya	Seyfiye
III.	Şeyhülislam	İlmiye
IV.	Kazasker	Kalemiye
V.	Defterdar	Kalemiye

Yukarıda 1. grupta verilen Divanıhümayun üyelerinden hangisi, 2. grupta verilen Osmanlı bürokrasi sınıfı ile yanlış eşleştirilmiştir?

A) I.　B) II.　C) III.　D) IV.　E) V.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 1

7. Osmanlı Devleti'nde tahta çıkan padişah mutlak yönetme yetkisine sahipti. Son söz hakkı kendilerinde olmakla beraber, yönetime dair bazı yetkilerini devlet adamlarına verirlerdi. Padişahların çıkardığı kanunlar, şeri ve örfi kanunlara ters düşmemek zorundaydı. Şeri hükümler padişahın müdahalesine açık konular değildi. Ancak padişahlar bazı kanunları değiştirebilirdi.

Buna göre Osmanlı padişahlarının yetkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yetkilerini sınırlandıracak hiçbir güç yoktur.

B) Örfi kanunlar üzerinde değişiklik yapabilirlerdi.

C) Kanun çıkarma yetkileri bulunmaktaydı.

D) Devlet yönetimi konusunda her zaman son sözü söylerlerdi.

E) Diledikleri zaman bazı yetkilerini devlet adamlarına verirlerdi.

8. Orhan Bey zamanında kurulan Divanıhümayun Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yerdir. Fatih'den itibaren Divanıhümayuna veziriazamlar başkanlık etmeye başlamıştır. Bugünkü anlamda Bakanlar Kuruluna benzeyen Divanıhümayun, aynı zamanda halkın şikayetlerinin iletildiği ve bazen padişahın da bu şikayetlere çözüm ürettiği yerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Divanıhümayun, Orhan Bey zamanında kurulmuştur.

B) Fatih'den itibaren sadrazamlar padişahtan daha yetkili bir duruma gelmiştir.

C) Divanıhümayun'da önemli meseleler görüşülmüştür.

D) Divanıhümayun'a halk doğrudan şikayette bulunmuştur.

E) Divanıhümayun yürütme yetkisini kullanmıştır.

9. Aşağıdakilerden hangisinin XIX. yüzyıla kadar Osmanlı padişahlarının görevleri arasında olduğu söylenemez?

A) Üst kademe devlet memurlarını atamak

B) Savaşa ve barışa onay vermek

C) Orduya komuta etmek

D) Ülkeyi anayasaya göre yönetmek

E) Halkın refah ve güvenliğini sağlamak

10. Osmanlı Devleti'nde Enderun mektebindeki temel amaç; devlet adamlarını güvenilir, kabiliyetli ve iyi birer Müslüman olarak yetiştirmekti. Enderunda aşağıdan yukarıya doğru yedi oda bulunur ve öğrenciler kabiliyetlerine göre bu odalarda bir veya iki yıl kalırlardı. Yüksek öğretim düzeyinde eğitim öğretim yapılan enderunda matematik, tarih gibi derslerde en üst düzeyde eğitim verilirdi. Bunun yanı sıra talebeler yeteneklerine göre ok atma, ata binme, şiir, ciltcilik, spor gibi alanlarda da eğitim alırlardı.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Pozitif ilimlerde eğitim verilmiştir.

B) Öğrenciler kabiliyetlerine göre sınıf atlamışlardır.

C) Enderunda gayrimüslim çocuklarda eğitim görmektedirler.

D) Spor ve sanat alanında da eğitim verilmiştir.

E) Enderun mektebinde devlet adamı yetiştirilmiştir.

11. Fatih Sultan Mehmet döneminde hazırlanan kanunname ile padişahlara kardeş katli nizam-ı alem için serbest bırakılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Devletin bekasının önemsendiği

B) Merkeziyetçi yapının korunmaya çalışıldığı

C) Veraset sisteminde düzenleme yapıldığı

D) Taht kavgalarının önlenmek istendiği

E) Padişahlığın belli kurallara bağlandığı

12. Osmanlı Devleti'nde seyfiye, kalemiye ve ilmiye gibi bürokrasinin en üst mercileri aşağıdakilerden hangisinde temsil edilmektedir?

A) Divanıhümayunda

B) Topkapı Sarayında

C) Enderun Mektebinde

D) Orduda

E) Dersaadette

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.